

У Литві показали фотографії пейзажів Луцька

Минулого тижня у Вільносі в приміщенні виставкової галереї Сейму відбулася презентація серії фоторобіт під назвою «Україна — Литва: мости дружби». Експозиція присвячена об'єктам спільної культурної спадщини періоду Великого князівства Литовського, зокрема замкам, які збереглися на території України. Всього представлено 48 фотоекспонатів, серед них — сім фотографій із пейзажами Луцька. Виставка стала результатом роботи литовської експедиції, яка відвідала Україну минулого року. Кілька днів дослідники перебували у Луцьку.

До 1000-річчя Софії Київської Нацбанк випустить ювілейну монету

Національний банк України планує виготовити й увести в обіг ювілейну пам'ятну монету «1011-2011. Софії Київській 1000 років», присвячену 1000-річчю Софійського собору в Києві. Про це сказано в розпорядженні Кабінету Міністрів. Крім того, у планах відзначення солідної дати — проведення торжеств, випуск наукових видань, уведення в обіг ювілейних поштових марок і конверта.

Вміст «хімії» у яблуках ніхто не перевіряє

Якщо в радянський час яблуко було сезонним фруктом, то тепер ми його вживаємо цілий рік. Але яка їх якість, особливо весною? Як яблука краще купувати — закордонні чи українські? Чому магазинні яблука так блищать? Добре це чи погано? На ці й інші запитання намагалися знайти відповіді «Відомості».

На ринку чути розмову покупців, які зібралися біля прилавка з фруктами.

— Я завжди беру польські, — каже жіночка, — там хоч якісь стандарти щодо внесення пестицидів на сади діють, а в нас ніхто не контролює ні вирощування яблук, ні їх обробку, тому і ллють хімії різної та чим побільше.

— Ну, не знаю, — відповідає інша, — я такого не чула, навпаки, можу сказати, що наші значно смачніші. Польських їсти не можу — мені від них погано.

І справді, у споживачів, як виявилось, все ж таки більшим попитом користуються яблука українського виробника — чернівецькі та вінницькі. Волинських на ринку зараз нема, правда, в одному місці продавали яблука, вирощені у Локачинському районі. Господар Євгеній Пелюх має садок у селі Маньків, однак його площа невелика — 86 сотих. У Луцьку він побудував спеціальне сховище з необхідною вологістю, вентиляцією, де зберігає фрукти. Тому й вдається їх дотримати до весни. На запитання, скільки разів обприскує сади від хвороб і шкідників, які гербіциди вносить у землю, відповів, що замість добрив у нього скошена трава, яка перегниває, та тирса. Обприскує дерева три рази — зараз, коли перецвітуть, і восени після збору врожаю. Інколи консультується у людей, які працювали на заробітках у польських садах. То йому розповідали, що там майже кожен тиждень обприскують дерева, щоправда, чим, ніхто не знає.

— Буває, кажуть робітникам — завтра будемо рвати груші, — передає Євген Йосипович почуте від односельчан, — а ті дивуються — як?

Адже фрукти ще зелені. Однак ввечері їх обприскують, а вранці плоди вже міняють колір і виглядають стиглими. Самі поляки таких фруктів не їдять, для себе вирощують окремо.

Директор ПП «Плодорозсадник Луцький» Роман Іщук запевняє, що коли виробник хоче мати товарні яблука, обприскувати садки змушений. За його словами, це необхідно робити мінімум три-чотири рази від шкідників, проти грибкових захворювань.

— Але тепер пестициди «легші», — каже Роман Олександрович, — залишкова кількість їх у плодах менша. Та коли поляки, які, до речі, займають третє місце у світі з виробництва яблук, обприскують садки приблизно 15 разів, то наші садівники — стільки, на скільки у них вистачає коштів. Адже кожен думає, чи поверне після реалізації фруктів вартість тої хімії. Польські яблука, звичайно, мають кращий вигляд, це пов'язано з умовами зберігання. Там кожне господарство має сховища, холодильники з урегульованим газовим середовищем, з якого викачують кисень, тим самим зменшуючи дихання яблук. І фрукти ніби впадають у сплячку, а тому й довго зберігаються.

Роман Олександрович у своєму господарстві таких сховищ не має, тому свої яблука здає на переробку ще восени. На запитання, чому в магазинах привозні яблука здаються натертими парафіном, Роман Іщук відповів, що й сам неоднораз звертав на це увагу та поцікавився у поляків. Як виявилось, перед тим як класти їх у сховища, плоди занурюють у якусь речовину, що обволікає шкірку і цим зменшує дихання яблук.

Про те, чи безпечно сьогодні споживати яблука та які, пан Роман не відповів, каже з цим запитанням треба звертатися до санепідстанції. Однак він впевнений, що навесні яблука все ж таки втрачають вітаміни, адже в процесі їх життєдіяльності кількість пектинів, макро- та мікроелементів зменшується.

В тому, що без хімії у вирощуванні яблук не обійтися, впевнений і головний державний інспектор за-

хисту рослин Волинської області Василь Боярин.

— Але кожен препарат для обробки має термін очікування до збору врожаю. Як правило, це 20-40 днів. Скажімо, обробляти препаратом «Фестак» можна два рази, а термін очікування — 45 днів. Виходить, якщо ним обприскали дерева у липні, то яблука можна їсти після 15 вересня. «Конфідор», який застосовують проти шкідників, має 30 днів очікування і так далі. Тому, якщо сад обробили у серпні, то зараз яблука щодо залишків пестицидів практично безпечні.

При зберіганні самих плодів, за словами Василя Боярина, як правило, пестицидів не використовують, хіба що дезінфікують самі приміщення.

— Система захисту плодів дерев, розроблена українським Інститутом садівництва, — продовжує Василь Васильович, — рекомендує 12 разів обробляти сад. Однак, незважаючи на те, що контролюють органи у нас багато, насправді контроль виробника дуже слабкий. Але вперше за двадцять років незалежності вийшли зміни до Закону України «Про захист рослин», підписані Президентом 17 лютого. Вони передбачають, що й наша служба видаватиме сертифікати відповідності

на продукцію, буде контролювати регламент застосування препаратів захисту. Зараз розробляється механізм цих перевірок, нормативних актів.

У державній інспекції захисту рослин розповіли, що є альтернативні технології, пов'язані з екологізацією та біологізацією землеробства, які передбачають використання в садах для захисту тільки біопрепаратів. Їх дія, шкідливо, слабша, та є гарантія, що шкідливих залишків у плодах не буде.

— Органічного землеробства у нас нема, — пояснює Василь Боярин, — але багато людей хочуть цим займатися. На світовому ринку українська продукція є однією з найчистіших, і щоб її просувати далі, біологічний метод захисту буде розширюватися і впроваджуватися. Це модна течія.

— Є близько 50 біопрепаратів, якими можна захистити всі сільгоспкультури, починаючи від пшениці та завершуючи садами й ягідниками, — долучається до розмови завідувач лабораторією біологічного захисту рослин Віра Бойчук. — Якщо ними сьогодні обробив сад, завтра плоди можна їсти. В області вже в минулому році використовували «Актофіт» — безпечний препарат від листогризух шкідників. Двокомпонентний

препарат «Гаупсин» можна використовувати і від хвороб, і проти шкідників. У наших торгових точках є у продажі такі препарати, вони не дорогі, «Актофіт», скажімо, у два рази дешевший за хімічні препарати такої ж дії. І якщо кілька років тому ніхто ними не цікавився, то зараз попит збільшується. В Турійському районі фермер, який має сад і ягідники, взагалі хоче перейти з хімії на біопрепарати. Але щоб був стимул впроваджувати органічний захист, держава має врегулювати ціни на органічну продукцію — вони повинні бути вищими.

Щодо безпеки фруктів на ринку та вмісту у них пестицидів, в інспекції захисту рослин відповіді конкретної не почули, адже, кажуть працівники, вони вже 20 років чекають на відкриття у себе токсикологічної лабораторії, де б визначали вміст нітратів, пестицидів і гербіцидів у сільськогосподарській продукції. Вона має обслуговувати весь Західний регіон. Поки що держава грошей на її відкриття не виділила.

За відповіддю на питання, чи безпечно їсти яблука, звернулися в обласну санепідстанцію, однак там сказали, що аналіз на вміст пестицидів не проводять, бо цим займаються місцеві санепідстанції.

У Луцькій міській санепідстанції також ситуації не прояснили, мовляв, у їх обов'язки входить перевірка супровідних документів, продукцію ж відвідають на контроль раз у квартал.

Начальник випробувальної центру ДП «Волинстандартметрологія» Віолетта Шулятицька відповіла, що останнім часом ніхто яблук на випробування не приносить. І взагалі, щоб сказати, які пестициди в них є, за її словами, треба знати, чим саме обробляли сад. Крім того, допустимі норми їх вмісту застарілі — ще 86-го року, та й самі пестициди вже інші.

От і виходить, що на практиці система перевірки та сертифікації якості працює неефективно, а безпека продукції контролюється всього лише краєм ока.

Людмила ШИШКО

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Зареєструвати скутер без документів на його придбання не вдасться

Нещодавно до редакції «Відомостей» зателефонував чоловік і попросив пояснити правила експлуатації скутера. Адже минулого року багато говорилось про те, що ці транспортні засоби необхідно реєструвати. Він запитав, що змінилося у Правилах і чи можна ще зареєструвати скутера за спрощеною системою. На ці запитання відповідає виконавчач обов'язків начальника сектора моніторингу, юридичного забезпечення та зв'язків із громадськістю УДАІ УМВС у Волинській області Андрій Володимир.

— На сьогодні підлягають обов'язковій реєстрації транспортні засоби об'ємом двигуна до 50 см³.

каже Андрій Орестович. — Багато власників не встигли їх зареєструвати за спрощеною процедурою, яка діяла до листопада минулого року. Тоді можна було поставити скутер на облік без повного комплексу документів про придбання. Достатньо було подати накладну чи навіть написати заяву відповідної форми та вказати, у кого було придбано засіб. Далі у МРЕВ проводили технічну і криміналістичну експертизу та реєстрували транспортний засіб. Тепер же необхідно пред'являти чек на придбання транспорту чи митну декларацію — для іноземних моделей скутерів.

Однак, за словами Андрія Вла-

димира, багато власників не мають документів, які вказують на те, де придбали скутер чи мопед, адже купували їх десь у знайомих або на ринках. І практично тепер вони не можуть зареєструвати свій транспорт. Оскільки проблема існує, то сьогодні у міністерстві розглядають можливість продовження спрощеної системи. Як тільки з'явиться відповідна постанова, ДАІ повідомить про це громадян.

Керування мопедом або скутером, окрім реєстрації, вимагає наявності водійського посвідчення категорії А1. Його отримати простіше тим, у кого відкриті вищі категорії. Тоді навчання проходить не потрібно, лише скласти іспити. Якщо людина не має взагалі посвідчення водія, то необхідно пройти курс навчання в автошколі.

— Зважаючи на те, що рівень аварійності, пов'язаний із експлуатацією скутерів, на сьогодні високий, — розповідає Андрій Володимир, — позиція інспекторів ДАІ щодо власників цих транспортних засобів є жорсткою. Якщо скутер не зареєстрований, ми маємо всі підстави його затримати й забрати на штрафмайданчик.

Нагадаємо, що коли інспектори ДАІ зупинять незареєстрований скутер, водій сплатить від 170 до 255 гривень штрафу. Якщо у нього не буде й прав, заплатити доведеться 425-850 гривень.

Людмила ШИШКО

НА ПІДМОГУ

«Волиньліс» буде утримувати пожежні машини

Цього року вже двічі спалення сухої трави спричинило пожежі: у Рожищенському районі згоріли дачний і житловий будинки. Про це на селекторній нараді розповів начальник управління МНС у області Володимир Грушовінчук. Усього з початку року на Волині сталася 271 пожежа, вогонь забрав 25 життів і завдав збитків на 10 мільйонів гривень, пише сайт ВОДТРК.

Найчастіше пожежі виникають у сільській місцевості, переважно через неухажне поводження з вогнем. «Пожежні патрулі стежать за тим, аби траву не підпалювали, але палі до патрульних уже адаптувалися: починають спалювати після 19-ї години і в нічний час», — на-

голосив Володимир Грушовінчук. Він також відзначив, що у багатьох випадках збитки від пожеж були меншими, якби справно працювали місцеві пожежні команди.

Аби гасити вогонь у селах, пожежникам часто доводиться проїжджати до 20 кілометрів, за цей час полум'я можна було б ліквідувати власними силами. В деяких населених пунктах роботу рятувальників ускладнює відсутність доступу до води: на ставках немає пірсів, несправні 74 гідранти. Причому, лише в Горохові робочих гідрантів — десять із двадцяти.

Фінансово допомогти місцевим пожежним бригадам може виробниче об'єднання «Волиньліс», яке заявило про готовність утримувати десять пожежних машин.

«Районним адміністраціям слід наважитися прийняти цю допомогу: ухвалити рішення та дати машини в оренду. Інакше — фінансувати самим», — переконаний голова облдержадміністрації Борис Клімчук.

Для зменшення загрози пожеж, за словами Володимира Грушовінчука, в усіх районах області відбулися куцові наради. Також, на думку начальника управління МНС, зараз, коли закінчується опалювальний сезон, спеціальним комісіям потрібно буде перевірити якомога більше коминів та очистити їх від сажі.